

Kasvatage arbuuse peenravaibal või mustal kilel, et need otse mullal ei lebaks.

loori peale tagasi panna, sest tolmlemise pärast pole enam vaja muretseda.

Esimesed õied tolmeldage ise

Nii arbuus kui melon on ühekojalised taimed, s.t neil on isas- ja emasõied küll eraldi, ent siiski samal taimel. Mõnel sordil võivad emasõite asemel olla ka kahesugulised õied, eriti melonitel. Isasõisi on taimedel reeglina märgatavalt rohkem ning need ilmuvad ka palju varem kui emasõied.

Nii arbuus kui melon on sarnaselt kurgi ja kõrvitsaga putuktolmlejad ning viljastuvad paremini võõra õietolmuga.

Vähemalt kõige esimesed õied on kaval ise ära tolmeldada, kasvuhooes või lavas kasvatades ei saa aga putukate peale üldse lootma jääda.

Kunstlik tolmeldamine on isenesest lihtne – tuleb vaid võtta isasõis, soovitatavalt sama liigi teiselt taimelt, ning selle tolmukatega emakasuuet tupsutada. Kleepuv õietolm jääb emakasuuudmele ning seda just vaja ongi.

Igaks juhuks võib tolmeldamist korrata teise isasõiega, kuid see pole tingimata tarvilik.

Parim aeg kunstlikuks tolmeldamiseks on ennelõunane aeg. Väheke sombusema ja niiskema, ent siis-

Arbuus ja melon on putuktolmlejad, kõige esimesed õied on kaval ise ära tolmeldada.

ki sooja ilma korral võib seda teha ka pärastlõunal.

Korralikult viljastununa hakkab viljahakatis kiiresti kasvama ning paisub maitsvaks arbuusiks või meloniks. Viljastumata või kehvalt viljastunud viljahakatised aga kolletuvad ja pudenevad.

Aretage ise oma "sort"

Arbuusi ja meloni seemned tuleb tavaliselt osta, sest enamik sorte on hübriidsed (seda näitab sordi nime taga olev tähis F_1) ning omavõetud seemneist neid paljundada ei saa.

Sellistest seemnetest tärkab üsna kirju seltskond, millest mõned on lähtesordiga üsna sarna-

sed ja mõned mitte. Kui esimesel aastal võib veel loota, et palju taimi meenutab emasorti, siis mida aasta edasi, seda vähemaks sarnasus jääb.

Küll sobib seemet võtta mittehübriidsetelt ehk n-õ tavasortidelt nagu näiteks 'Sugar Baby'. Seemnete saamiseks laske valitud viljal küpseda kaua, isegi riknemiseni. Seejärel eraldage seemned viljalihast, peske voolava vee all ja kuivatage.

Nii arbuusi- kui meloniseemned säilitavad oma idanevuse kaua, vähemalt 4–5 aastat. Seega ei pea seemet võtma kaugeltki mitte igal aastal.

Tegelikult on ka hübriidsordilt seemnete võtmisel mõtte sees, kui on võimalik igal aastal vähemalt paarkümmend taim saagini kasvatada.

Kui tolmeldada alati emasõisi sama taimede õietolmuga ning iga kord valida seemnete võtmiseks vaid üks, kõige enam meeldinud viljadega taim, saate lõpuks oma sordi, mille seemneist tulevad emataimega sarnased taimed.

HARRI POOM

Saare-Tõrvaugu aiandis

Fotod on tehtud Saare-Tõrvaugu aiandis 2011. aasta suve lõpu aiapäevadel.